

Ես՝ **Սուսաննա Ամիրխանյանս**,
«Լաթե» բնապահպանական ՀԿ-ի հիմնադիրն եմ:

Այսօր մենք տարեկան հավաքագրում և վերամշակում ենք շուրջ 2 տոննա տեքստիլ, սակայն մեր հաշվարկներով համապատասխան համակարգի և ենթակառուցվածքների առկայության դեպքում հնարավոր կլինի տարեկան առնվազն 20 տոննա տեքստիլ հեռացնել աղբավայրերից և ուղղել վերամշակման:

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Textile Lab — տեքստիլ թափոնը ռեսուրսի և արվեստի վերածելու մոդել

Խնդիրը

Հայաստանում տեքստիլ թափոնների ծավալը շարունակաբար աճում է: Տեքստիլի մեծ մասը չի վերամշակվում և հայտնվում է աղբավայրերում:

Մինևույն ժամանակ՝

- հասարակության շրջանում ցածր է տեքստիլի վերամշակման կարևորության մասին իրազեկվածությունը,
- չկան հասանելի ենթակառուցվածքներ, որտեղ քաղաքացիները կարող են հեշտությամբ հանձնել հին հագուստը,
- հին հագուստն ու տեքստիլը հաճախ հայտնվում են ընդհանուր աղբի մեջ,
- առանձին հավաքման և վերամշակման համակարգի բացակայության պատճառով տեքստիլը կորցնում է երկրորդ կյանքի հնարավորություն՝ միաժամանակ ավելացնելով աղբավայրերի ծանրաբեռնվածությունը:

Մեր լուծումը

Textile Lab-ը ստեղծում է տեքստիլի շրջանաձև օգտագործման ամբողջական ցիկլ.

հավաքագրում → տեսակավորում → լվացում → կրկնակի օգտագործում → վերամշակում → ստեղծագործում

Սակայն Textile Lab-ը պարզապես վերամշակման կենտրոն չէ: Այն կրթական, ստեղծարար և հանրային տարածք է, որտեղ քաղաքացին կարող է տեսնել, թե ինչպես է իր հին հագուստը վերածվում նոր նյութի, նոր արտադրանքի և արվեստի:

Քաղաքացին՝ ոչ թե պարզապես հանձնող, այլ համահեղինակ

Նախագծի առանցքային տարրն է **Textile Spiral**-ը՝ տեքստիլի հանձման կետ՝ թափանցիկ պաժիլիոնի ներսում տեղադրված մեծածավալ պարուրաձև արվեստային օբյեկտ: **Textile Spiral-ը ձևավորվում է Երևանի բնակիչների կողմից հանձնված տեքստիլից:** Յուրաքանչյուր մարդ, ով հանձնում է իր հին հագուստը, դառնում է այս ստեղծագործության մասնակից և Երևանի հանրային արվեստի համահեղինակ:

Պարույրը խորհրդանշում է նաև շրջանաձև տնտեսությունը՝ նյութի վերադարձը նոր կյանքի և դրա անվերջ վերափոխման գաղափարը:

Թափոնը՝ որպես արվեստ

Textile Lab-ը ստեղծում է նոր ընկալում. Մարդն այլևս հին հագուստը չի տեսնում որպես աղբ: Նա տեսնում է այն որպես ռեսուրս, որը կարող է վերածվել նոր նյութի, նոր արտադրանքի և նույնիսկ քաղաքի հանրային արվեստի մասի: Textile Spiral-ը կարող է դառնալ աննախադեպ, ճանաչելի և լուսանկարվող քաղաքային արվեստային օբյեկտ, որի ձևն ու գույները ժամանակի ընթացքում փոփոխվում են՝ կախված քաղաքացիների կողմից հանձնվող տեքստիլի քանակից և տեսակից: Այսպիսով, յուրաքանչյուր քաղաքացի իր փոքր ներդրումն է թողնում քաղաքի ընդհանուր ստեղծագործության մեջ:

Թվային շերտ

Textile Lab-ը կարող է ունենալ նաև թվային համակարգ:

QR կոդի միջոցով քաղաքացին կարող է տեսնել՝

- որքան տեքստիլ է հավաքվել,
- քանի քաղաքացի է մասնակցել,
- որքան տեքստիլ է վերամշակվել,
- որքան նյութ է կանխվել աղբավայր հասնելուց:

Այսպիսով, նախագիծը ոչ միայն իրականացնում է վերամշակում, այլև չափելի և տեսանելի է դարձնում դրա բնապահպանական ազդեցությունը:

Կրթություն և մասնակցություն

Textile Lab-ում կանցկացվեն ամենօրյա վարպետաց դասեր, որոնց ընթացքում երեխաները, երիտասարդները և մեծահասակները կկարողանան սեփական ձեռքերով տեքստիլ թափոնից ստեղծել նոր իրեր:

Այսպիսով, տարածքը կդառնա ոչ միայն հավաքագրման և վերամշակման, այլև կրթության, ստեղծարարության և համայնքային մասնակցության կենտրոն:

Ինչ է փոխում Textile Lab-ը

Տեքստիլը → ռեսուրս

Քաղաքացին → մասնակից

Թափոնը → արվեստ

Հավաքումը → քաղաքի պատմություն

Textile Lab-ը հնարավորություն կտա այս փորձը վերածել քաղաքային գործող համակարգի՝ յուրաքանչյուր ամիս չափելով հավաքված, վերամշակված և նոր կյանքի վերադարձված տեքստիլի քանակը:

Մեր տեսլականը

Մենք պատկերացնում ենք Երևան, որտեղ հին հագուստը չի ավարտում իր կյանքը աղբավայրում: Այն դառնում է նոր նյութ, նոր արտադրանք, նոր ստեղծագործություն և քաղաքի պատմության մի մասը:

Textile Lab-ը և **Textile Spiral-ը** կարող են դառնալ Երևանի նոր բնապահպանական և մշակութային խորհրդանիշը՝ միավորելով վերամշակումը, արվեստը, կրթությունը և քաղաքացիական մասնակցությունը:

Կարգախոս

«Դեն մի՛ նետիր. ստեղծի՛ր մաքուր Երևանը»

«Լաթե» ՀԿ ստեղծարար թիմը և թափոններից
ստեղծվաց պիտանի իրերի մի փոքր մասը

